

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

*Załącznik do uchwały nr
XXIX/45/2009 Rady Miejskiej w Kisielicach
z dnia 31 sierpnia 2009 r.*

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
REALIZOWANY W RAMACH II EDYCJI
PROJEKTU SYSTEMOWEGO
„TWOJA SZANSA”
WSPÓŁFINANSOWANEGO PRZEZ
UNIEJ EUROPEJSKĄ W RAMACH
EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU
SPOŁECZNEGO
DZIAŁANIA 7.1 PODDZIAŁANIA 7.1.1
PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ
LUDZKI 2007 - 2013

WSTĘP

Na terenie Gminy Kisielice można wyodrębnić pewne obszary, w których mamy do czynienia z kumulacją niemal wszystkich najpoważniejszych problemów indywidualnych i społecznych, które są udziałem zamieszkujących tam ludzi. Jedno z takich miejsc znajduje się na terenie sołectwa Łęgowo skupiającego trzy wsie popeegierowskie.

Na podstawie obserwacji oraz danych posiadanych przez Ośrodek, stopa życia mieszkańców jest na bardzo niskim poziomie. Część mieszkańców sołectwa od wielu lat pozostaje poza rynkiem pracy i nie podejmuje żadnych działań, w celu zmiany swojej sytuacji. Przyczyną braku zatrudnienia nie jest wyłącznie trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy. Najczęściej wynika to z braku kwalifikacji, niskiego wykształcenia, bierności, niezaradności i braku aspiracji. Bezrobociu często towarzyszy inny poważny problem społeczny a mianowicie alkoholizm, który wpływa na złe funkcjonowanie osób i rodzin. Poważnym problemem są zaniedbania opiekuńczo – wychowawcze w stosunku do dzieci i młodzieży.

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Narodowa Strategia Spójności na lata 2007 – 2013 zatwierdzonego przez Komisję Europejską przewidywana jest realizacja projektów systemowych przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Beneficjenci projektu, czyli gminne jednostki organizacyjne (Ośrodki Pomocy Społecznej) realizują dany projekt w ramach Priorytetu VII; Działania 7.1 oraz Poddziałania 7.1.1 działając na rzecz aktywizacji osób:

- bezrobotnych,
- nieaktywnych zawodowo,
- zatrudnionych

zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją społeczną, które jednocześnie są osobami w wieku aktywności zawodowej, korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Program aktywności lokalnej jest narzędziem rozwoju form aktywnej integracji działającym na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności lokalnej.

W realizacji programu aktywności lokalnej w ramach projektu „Twoja Szansa” przewiduje się zastosowanie:

- środowiskowej pracy socjalnej – czyli działań realizowanych przez pracowników socjalnych, których celem jest pomoc osobom, rodzinom i grupom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie;
- instrumentów aktywnej integracji – mających doprowadzić do zaktywizowania osób wykluczonych i przywrócenia ich na rynek pracy oraz do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia. Wśród instrumentów aktywnej integracji zostanie zastosowana aktywizacja zawodowa oraz społeczna.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich i lokalnych dokumentach strategicznych tj.:

- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego do 2020 roku
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko – Mazurskiego do 2015 roku
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kisielice do roku 2015
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007 – 2013
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Jednolity Tekst: Dz. U. z 2008r. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami)

Dla uczestników zakończenie udziału w programie aktywności lokalnej przyczyni się do wzrostu umiejętności interpersonalnych i społecznych, jak również poczucia własnej wartości oraz wiary we własne siły i możliwości.

1. CEL GŁÓWNY:

Ogólnym celem programu aktywności lokalnej realizowanego w ramach projektu „Twoja Szansa” jest pobudzenie i zwiększenie aktywności życiowej, społecznej i zawodowej osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo korzystających z pomocy społecznej w wieku aktywności zawodowej.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie w życiu zawodowym i rodzinnym.
2. Zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły.
3. Zwiększenie samoświadomości i wiedzy o sobie w obszarze zawodowym i osobistym.

3. PRZEWIDYWANE REZULTATY:

1. Zwiększenie umiejętności interpersonalnych i społecznych.
2. Zwiększenie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości.
3. Zwiększenie aspiracji w zakresie życia osobistego i zawodowego.
4. Zwiększenie samodzielności w pokonywaniu trudności życiowych, radzenia sobie ze stresem.
5. Nabycie umiejętności pracy w zespole, podejmowania działań i gospodarowania budżetem.
6. Nabycie umiejętności swobodnego poruszania się na rynku pracy, otwartości na ludzi i nowe warunki życia.
7. Wzrost integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
8. Zorganizowanie imprezy integracyjnej przez uczestników przy współpracy pracowników socjalnych.

4. OCENA ZASOBÓW NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Program będzie realizowany we wsi Łęgowo, w pomieszczeniu świetlicy wiejskiej, która jest zlokalizowana na tym terenie. Nad realizacją programu czuwać będzie pracownik socjalny, który został zatrudniony w ramach projektu systemowego dla ośrodka pomocy społecznej. Warsztaty w ramach instrumentów aktywnej integracji zostaną zlecone do wykonania wyspecjalizowanej firmie szkoleniowej, wyłonionej zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych.

Kadra	Infrastruktura	Lokal	Realizatorzy
• pedagog • doradca zawodowy • psycholog • pracownicy socjalni • terapeuta • prawnik • dzielnicowy • strażacy • duchowni	• boisko szkolne • sala sportowa • sala komputerowa	• sala szkoły • sala świetlicy wiejskiej	• Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej • Rada sołecka w Łęgowie • Urząd Miasta i Gminy Kisielice • Ochotnicza Straż Pożarna • Szkoła podstawowa
2009			
• pedagog • doradca zawodowy • psycholog • pracownicy socjalni • terapeuta • prawnik • duchowni	• teren przy świetlicy wiejskiej	• sala świetlicy wiejskiej	• Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach • Rada sołecka w Łęgowie • Urząd Miasta i Gminy Kisielice

5. SZCZEGÓŁOWY OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ:

W ramach programu aktywności lokalnej przewiduje się zastosowanie następujących działań:

- 1) środowiskowej pracy socjalnej – działanie będzie realizowane przez nowozatrudnionego pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
- 2) instrumentów aktywnej integracji – działanie to będzie realizowane poprzez zastosowanie zespołu instrumentów o charakterze aktywizacyjnym. Przewiduje się zastosowanie instrumentów w zakresie:
 - a. aktywizacji zawodowej:
 - w ramach tego instrumentu dla uczestników prowadzone będą warsztaty z zakresu doradztwa zawodowego w ilości 16 godz.
 - b. aktywizacji społecznej:
 - w ramach instrumentu dla uczestników prowadzone będą następujące działania:
 - indywidualne poradnictwo specjalistyczne, które zmotywuje ich do działania i przełamania barier psychologicznych (konsultacje u psychologa, terapeuty, pedagoga, prawnika) – 22 godz.
 - uczestnicy odbędą również trening umiejętności interpersonalnych i społecznych – 16 godz., warsztat „Jak pokonać stres i rozwiązywać sytuacje

trudne” – 8 godz., a także warsztat przedsiębiorczości „Planujemy wspólne działanie” – 20 godz. oraz podsumowanie i ewaluacja – 4 godz.

- impreza integracyjna będąca efektem treningu przedsiębiorczości dla uczestników zorganizowana przez nich samych przy pomocy pracowników socjalnych.

Uczestnikami programu aktywności lokalnej będą osoby bezrobotne, poszukujące pracy lub bierne zawodowo, będące w wieku aktywności zawodowej i korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej. Uczestnikami programu będą osoby objęte wsparciem przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kisielicach borykające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi dzieci oraz problemem alkoholowym w rodzinie, stanowiące grupę docelową.

Przewiduje się objęcie wsparciem w ramach programu aktywności lokalnej 11 osób oraz ich otoczenia mieszkających na terenie sołectwa. Ponadto program będzie oddziaływał na osoby zamieszkujące w środowisku osób wykluczonych.

Grupa docelowa projektu zostanie zakwalifikowana do uczestnictwa w programie aktywności lokalnej w drodze rekrutacji i selekcji prowadzonej przez pracowników socjalnych (rozmowy, wywiady, ankieta rekrutacyjna).

Poszczególne osoby na etapie rekrutacji złożą wstępne deklaracje udziału w programie, natomiast po ich zakwalifikowaniu i zatwierdzeniu grupy docelowej złożą oświadczenia o zgodzie na uczestniczenie w programie.

**6. CZAS TRWANIA PROGRAMU I HARMONOGRAM REALIZACJI
POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ**

Lp.	Zadania/działania	Okres realizacji 2009 rok											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	Promocja programu												
2.	Przeprowadzenie wstępnej rekrutacji uczestników programu – pracownicy socjalni (w tym nowozatrudniony).												
3.	Przeprowadzenie wywiadów środowiskowych do programu – pracownicy socjalni,												
4.	Prowadzenie środowiskowej pracy socjalnej – nowozatrudniony pracownik socjalny.												
5.	Indywidualne konsultacje /psycholog, terapeuta, pedagog, prawnik/ - personel firmy zewnętrznej (usługa zlecona)												
6.	Zorganizowanie i przeprowadzenie treningu umiejętności personalnych i społecznych – personel firmy zewnętrznej (usługa zlecona).												
7.	Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatu z zakresu doradztwa zawodowego – personel firmy zewnętrznej (usługa zlecona).												
8.	Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów jak pokonać stres i rozwiązywać sytuacje trudne – personel firmy zewnętrznej (usługa zlecona).												
9.	Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatu przedsiębiorczości „Planujemy wspólne działanie” – personel firmy zewnętrznej (usługa zlecona).												
10.	Zorganizowanie i przeprowadzenie działania integracyjnego – impreza – uczestnicy programu przy pomocy pracowników socjalnych.												
11.	Dystrybucja gadżetów promujących – personel firmy zewnętrznej (usługa zlecona).												
13.	Monitoring programu – osoba zarządzająca Kierownik OPS.												
14.	Ewaluacja programu – osoba zarządzająca Kierownik OPS.												

7. BUDŻET PRZEWIDZIANY NA REALIZACJĘ PAL

Na realizację Programu przeznaczono kwotę 22.000 złotych.

Zadanie zostanie rozliczone ryczałtowo.

8. PODZIAŁ ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA REALIZACJĘ POSZCZEGÓLNYCH CZĘŚCI SKŁADOWYCH PROGRAMU

W strukturze organizacyjnej Ośrodka został utworzony Zespół Projektowy w skład, którego wchodzi:

- koordynator – pracownik zatrudniony w OPS
- księgowa – zatrudniona w OPS
- pracownicy socjalni
- specjalista do spraw zamówień publicznych – zatrudniony w OPS
- przedstawiciel podmiotu realizującego szkolenie wyłoniony zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych

Osobą zarządzającą programem będzie Kierownik OPS, do jego zadań należy:

- zarządzanie programem
- stały nadzór nad sprawnym przebiegiem programu
- zatwierdzenie listy uczestników programu
- zarządzanie finansami (wraz z księgową)
- monitoring i ewaluacja

Do zadań koordynatora należy:

- koordynacja programu
- stały nadzór nad sprawnym i prawidłowym przebiegiem programu
- kontakt z Instytucją Wdrażającą
- stały kontakt z uczestnikami warsztatów oraz wykonawcami realizującymi poszczególne zadania
- współpraca z wszystkimi osobami realizującymi program
- sporządzanie wniosków o płatność (postęp rzeczowy).

Obsługę księgowości będzie prowadzić zatrudniona w Ośrodku księgowa, która odpowiadać będzie za obsługę strony finansowej programu oraz jego rozliczanie, sprawozdawczość, sporządzanie wniosków o płatność (postęp finansowy), prowadzenie rachunku bankowego, dokonywanie odpisów amortyzacyjnych.

Specjalistą do spraw zamówień publicznych będzie osoba zatrudniona w Ośrodku. Do jej obowiązków należeć będzie prowadzenie niezbędnej dokumentacji, wyłonienie podmiotu realizującego warsztaty, jak również wyłonienie firmy, w której zostaną zakupione materiały promujące program.

Do zadań nowozatrudnionego pracownika socjalnego należeć będzie rekrutacja uczestników do Programu Aktywności Lokalnej oraz świadczenie środowiskowej pracy socjalnej.

9. UZASADNIENIE REALIZACJI PROGRAMU.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 i ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Jednolity tekst: Dz. U. z 2008r. Nr 115, poz. 728 z późniejszymi zmianami) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Programem Aktywności Lokalnej w 2009 roku zostaną objęci mieszkańcy sołectwa Łęgowo, na co dzień borykający się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi dzieci oraz problemem alkoholowym w rodzinie.

Najczęstszym powodem udzielania wsparcia jest ubóstwo 255 rodzin w tym na wsi 189, bezrobocie 174 rodzin w tym na wsi 131, długotrwała ciężka choroba 207 rodzin w tym na wsi 148, niepełnosprawność 147 rodzin w tym na wsi 101. W 2008 roku z pomocy społecznej korzystało 543 osoby w tym wieku aktywności zawodowej 151 osób.

Powyżej zaprezentowano jedynie najważniejsze problemy, z którymi borykają się mieszkańcy naszej gminy. Długotrwałe bezrobocie rodzi niską aktywność zawodową i społeczną, uzależnienia i przemoc, nieprawidłowe wzorce w rodzinie. Ubóstwo przyczynia się do obniżenia poziomu życia, ograniczenia potrzeb. Szczególną i zarazem trudną grupę problemową w naszej gminie stanowią rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i problemem alkoholowym, które najsilniej odczuwają wymienione problemy. Na podstawie przeprowadzonych ankiet na 35 badanych rodzinach najczęściej pojawiającym się problemem jest brak pracy, alkoholizm niezaradność życiowa, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz trudna sytuacja materialno – bytowa. Z analizy dokumentów wyodrębniliśmy główne problemy, które w ramach projektu będziemy rozwiązywać:

- bierność zawodowa, niezaradność życiowa osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w wieku aktywności zawodowej borykających się z problemami opiekuńczo-

wychowawczymi z dziećmi i dotknięte problemem alkoholowym w rodzinie, co stanowi 30 % podopiecznych Ośrodka,

- niska socjalizacja i małe zaangażowanie w życie lokalnej społeczności osób korzystających z pomocy społecznej w wieku aktywności zawodowej – 70 % podopiecznych Ośrodka.

Osoby i rodziny dotknięte powyżej wymienionymi problemami wymagają w pierwszej kolejności indywidualnej pomocy i wsparcia ze strony powołanych w tym celu instytucji i organizacji. Osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym brakuje umiejętności zawodowych oraz braku umiejętności nawiązywania kontaktów społecznych, dlatego też koniecznością staje się przeprowadzenie indywidualnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, terapeutycznych oraz prawniczych dla uczestników programu, dzięki którym poczują się pewniej i zaczną wierzyć we własne siły i możliwości.

Próba wyjścia naprzeciw tym ważnym problemom jest program aktywności lokalnej. Na podstawie przeprowadzonych rozmów i ankiet wynika, że osoby wyrażają swą chęć do udziału w projekcie chcąc poprawić własną trudną sytuację.

Postępujący w bagatelny tempie kryzys gospodarczy zaczyna kierować życiem wielu ludzi, wpływając niekorzystnie na ich sytuację materialno-bytową. Wielu ludzi traci pracę i zarazem niekiedy jedyne źródło dochodu swoich rodzin.

Z roku na rok obserwuje się także powolne odchodzenie od tradycji oraz spłykanie ważnych dotychczas wartości; coraz częściej spotyka się przypadki znieczulicy społecznej. Ostatnio zaobserwowane staje się także zjawisko bierności społeczeństwa, w którym poszczególne osoby wykazują postawę roszczeniową, żądając tylko wsparcia finansowego i gotowych, dobrze płatnych oraz atrakcyjnych ofert pracy. Takie osoby długotrwale korzystają z pomocy społecznej i pozostają bez pracy, czasem bez żadnego stażu.

Koniecznością staje się podejmowanie działań, których celem jest uaktywnienie, zmobilizowanie nie tylko pojedynczych osób ale i grup oraz społeczności lokalnych. Pomocniczym narzędziem w tym zakresie jest Program Aktywności Lokalnej, który zakłada działania na rzecz uaktywnienia i pobudzania potencjału grup oraz społeczności lokalnej, a także włączenie w życie społeczne, w tym powrót na rynek pracy.